

© Άγγελος Ευαγγελίδης / Ορνιθολογική

Η σημαντικότητα των Αντικυθήρων για τα μεταναστευτικά πουλιά The importance of Antikythera for migratory birds

Εκτεθειμένα στην ανοιχτή θάλασσα, μεταξύ Ιονίου, Αιγαίου και Κρητικού Πελάγους, τα Αντικύθηρα υπήρξαν κατά την αρχαιότητα ορμητήριο και παρατηρητήριο των πειρατών. Στην αρχή του προηγούμενου αιώνα, οι κάτοικοι του νησιού αριθμούσαν τους 600, ενώ σήμερα έχουν απομείνει λιγότεροι από 40. Σε αντίθεση με τους ανθρώπους, τα πουλιά πότε δεν εγκατέλειψαν το νησί, καθώς κατά εκατοντάδες χιλιάδες το επισκέπτονται κάθε άνοιξη και φθινόπωρο στη διάρκεια της μετανάστευσής τους από και προς τις περιοχές αναπαραγωγής τους. Η γεωγραφική θέση των Αντικυθήρων στην απόληξη της Βαλκανικής χερσονήσου προσελκύει μεγάλο αριθμό μεταναστευτικών αρπακτικών προερχόμενα από την Ελλάδα, τα Βαλκάνια και την κεντρική Ευρώπη, τα οποία κάθε φθινόπωρο μετακινούνται μεταξύ Ευρώπης και Αφρικής, καθιστώντας τα Αντικύθηρα μία από τις σημαντικότερες μεταναστευτικές στενωπούς της Ελλάδας. Επιπλέον κάθε άνοιξη, κατά το μεταναστευτικό τους ταξίδι προς τις περιοχές αναπαραγωγής στον Βορρά, η πλειοψηφία των μεταναστευτικών πουλιών έχει να διασχίσει στις περισσότερες περιπτώσεις την έρημο της Σαχάρας και τη θάλασσα της Μεσογείου, χωρίς τη δυνατότητα ενεργειακού ανεφοδιασμού. Για τον λόγο αυτό, η θέση του νησιού το καθιστά πρώτη κατάλληλη για ενεργειακό ανεφοδιασμό στερία, με καίρια σημασία για την επιβίωσή τους και την επιτυχημένη έκβαση του ταξιδιού τους.

Τα Αντικύθηρα είναι Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) για την ορνιθοπανίδα και αποτελούν τμήμα του Ευρωπαϊκού Δικτύου Natura 2000, όπως και Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (IBA).

Located in the open sea in-between the Ionian, the Aegean, and the Cretan archipelago, Antikythera was, during the ancient times, an observatory as well as a lair for pirates. At the dawn of the previous century the island counted close to 600 inhabitants, but during the present, less than 40 remain. Unlike humans, birds never abandoned the island and hundreds of thousands of them still visit the island each year on their journey to-and-fo their breeding and wintering grounds.

The geographic position of Antikythera, which is at the tip of the Balkan Peninsula, attracts large numbers of migratory birds of prey that, each Autumn, travel from Greece, other Balkan countries and central Europe towards Africa, making the small island one of Greece's most important migratory bottlenecks. Furthermore, each spring, when birds migrate towards their breeding grounds in the North, the vast majority of them have to cross the Sahara desert as well as the Mediterranean Sea without refueling. Therefore Antikythera, due to its position, is the first available land mass that can provide them with the opportunity to refuel and thus, is crucial to the birds' survival and the successful outcome of their migratory journey.

Antikythera is a Special Protection Area for birds (SPA) and part of the European Natura 2000 network, as well as an Important Bird and Biodiversity Area (IBA).

© Χρήστος Μπαρμπούτης / Ορνιθολογική

Η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία είναι περιβαλλοντική μη κερδοσκοπική οργάνωση με αντικείμενο την προστασία των άγριων πουλιών και των βιοτόπων τους στην Ελλάδα, θεωρώντας τα ως βασικά στοιχεία της ελληνικής φύσης. Από το 1982 εργάζεται ώστε να διασφαλίσει ένα βιώσιμο περιβάλλον τόσο για τα πουλιά, όσο και για τον άνθρωπο. Από το 1994, η Ορνιθολογική είναι εταίρος της BirdLife International, της μεγαλύτερης παγκόσμιας ομοσπονδίας για την προστασία των πουλιών και των βιοτόπων τους.

Hellenic Ornithological Society is a conservation, non-governmental organization for the protection of wild birds and their habitats in Greece. It was founded in 1982 and since then is working to ensure a sustainable natural environment for birds and people. Since 1994 HOS is a partner of BirdLife International, the largest global partnership of birds and biodiversity conservation organizations.

Ορνιθολογική
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία

Θεμιστοκλέους 80, 10681, Αθήνα - Τηλ./Fax: 210 8228704, 210 8227937

Hellenic Ornithological Society - BirdLife Greece

Themistokleous 80, GR-10681, Athens, Greece - Tel./Fax: +30 210 8228704, +30 210 8227937

www.ornithologiki.gr

A. G. LEVENTIS
FOUNDATION

Με την υποστήριξη του Ιδρύματος Α. Γ. Λεβέντη
Supported by the A. G. Leventis Foundation

ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ ANTIKYTHIRA BIRD OBSERVATORY

© Χρήστος Μπαρμπούτης / Ορνιθολογική

© Sylvia Ursul / Ορνιθολογική

Ο Ορνιθολογικός Σταθμός Αντικυθήρων (ΟΣΑ)

Η συγκέντρωση τόσο μεγάλων πληθυσμών πουλιών σε ένα τόσο μικρό νησί προσφέρει ιδανικές συνθήκες για τη συστηματική μελέτη τους. Η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία λειτουργεί τον Ορνιθολογικό Σταθμό Αντικυθήρων από το 2004, ως βάση ενός Προγράμματος με περιοχή δραστηριοποίησης το νησί των Αντικυθήρων, τον ευρύτερο θαλάσσιο χώρο και τις παρακείμενες νησίδες. Βασικός στόχος του Προγράμματος είναι η παρακολούθηση και μελέτη του φαινομένου της μετανάστευσης των πουλιών, με απώτερο σκοπό την προστασία τους σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο.

© Χρήστος Μπαρμπαούσης / Ορνιθολογική

Antikythira Bird Observatory (ABO)

The concentration of such big numbers of birds in such a small island provides ideal conditions for their systematic study. The Hellenic Ornithological Society runs the Bird Observatory since 2004 as the basis of a Program that operates in the island of Antikythira, the wider marine area surrounding the island, as well as the two adjacent islets of Prasonisi and Lagouvardos. ABO's basic objective is the study and monitoring of bird migration and aims towards the protection and conservation of migratory birds at a national and international level.

© Λουίζα Κατσίμπα-Αννού / Ορνιθολογική

Οι κύριες δράσεις του ΟΣΑ

Δακτυλίωση πουλιών (Μάρτιος- Μάιος, Αύγουστος- Σεπτέμβριος):

Η δράση περιλαμβάνει τη σύλληψη (με ειδικά δίχτυα) και το μαρκάρισμα μεταναστευτικών και αναπαραγόμενων πουλιών, που γίνεται με την τοποθέτηση μεταλλικών δακτυλιδιών με μοναδικό κωδικό. Όλα τα πουλιά που συλλαμβάνονται, απελευθερώνονται εντός λίγων λεπτών. Η δράση υλοποιείται υπό την αιγίδα του Ελληνικού Κέντρου Δακτυλίωσης Πουλιών.

Παρακολούθηση των μεταναστευτικών αρπακτικών

(Μάρτιος- Μάιος, Αύγουστος- Σεπτέμβριος):

Η παρακολούθηση γίνεται με τη μέθοδο της απευθείας παρατήρησης, κατά την οποία καταγράφονται συστηματικά τα διερχόμενα μεταναστευτικά αρπακτικά και άλλα μεγαλόσωμα πουλιά.

Παρακολούθηση και φύλαξη της αποικίας του Μαυροπετρίτη (*Falco eleonora*) (Αύγουστος- Σεπτέμβριος):

Τα Αντικύθηρα φιλοξενούν μια από τις σημαντικότερες αποικίες του είδους παγκοσμίως, καθώς περισσότερα από το 80% του παγκόσμιου πληθυσμού αναπαράγεται στην Ελλάδα. Μέσω της παρακολούθησης και της φύλαξης της αποικίας διασφαλίζεται η βιωσιμότητά της.

© Χρήστος Μπαρμπαούσης / Ορνιθολογική

Main activities of ABO

Bird Ringing (March - May, August - September):

Birds are trapped with mist nets and are marked with a metal ring engraved a unique identification code, that is attached around the bird's leg. All trapped birds are released within a few minutes. Ringing at ABO is performed according to international standards, under the supervision of the Hellenic Bird Ringing Centre.

Monitoring of migratory birds of prey (March - May, August - September):

The monitoring of migratory birds of prey is done with the method of direct visual observation, during which, all migratory birds of prey and other large birds that pass through the island are systematically documented.

Monitoring and safeguarding of Eleonora's Falcon (*Falco eleonora*) colony

(August - September):

Antikythira hosts one of the most important colonies of Eleonora's Falcon, as more than 80% of its global population breeds in Greece. By monitoring and safeguarding the colony on the island, ABO contributes to the species' viability.

© Victoria Saravia / Ορνιθολογική

Δηλώστε συμμετοχή!

Οι δράσεις του ΟΣΑ πραγματοποιούνται με τη συνδρομή εθελοντών από την Ελλάδα και το εξωτερικό, οι οποίοι δεν είναι απαραίτητο να έχουν εξειδικευμένες γνώσεις, αλλά πάθος για τα πουλιά και τη φύση. Για περισσότερες πληροφορίες για τον ΟΣΑ και για δήλωση συμμετοχής στα εθελοντικά προγράμματα επισκεφτείτε τον ιστότοπο: www.omithologiki.gr/osa. Εάν θέλετε να μάθετε περισσότερα για το νησί, επισκεφτείτε τον ιστότοπο της κοινότητας Αντικυθήρων: www.antikythira.gr

© Stig Ulsem / Ορνιθολογική

© Χρήστος Μπαρμπαούσης / Ορνιθολογική

Get involved!

All of ABO's activities are accomplished with the participation of Greek and international volunteers. In order to participate, no specialised knowledge is required, but you do need to be a bird and nature enthusiast. For more information about ABO and for applying for a volunteering position at the project, visit our web page: www.omithologiki.gr/en/osa. If you wish to learn more about the island, visit the Antikythira Community's web page: www.antikythira.gr.

Νήσος Αντικύθηρα - Antikythira Island

Νησίδα Ψείρα
Pseira Islet

Ακρωτήρι Κεφαλή
Cape Kefali

Υπόμνημα - Legend

- Οικισμοί - Settlements
- Χώρα - Town
- Λιμάνι - Port
- Ιστορικό σημείο - Historical site
- Παραλίες - Beaches
- Φάρος - Lighthouse
- Ναυάγιο Αντικυθήρων - Antikythira's shipwreck
- Ανεμόμυλος - Windmill
- Κεραία κινητής τηλεφωνίας - Cell phone antenna
- Σημείο θέας - Viewpoint
- Εκκλησία - Church
- Υψομετρικά σημεία - Elevation points
- Ορνιθολογικός Σταθμός Αντικυθήρων
Antikythira Bird Observatory
- Ορνιθολογικός Ξενώνας Αντικυθήρων
ABO Guest House
- Σημείο παρατήρησης αρπακτικών
Raptor observation point
- 50 μ. ισοβαθείς - 50 m. bathymetric contours
- Κύριοι δρόμοι - Main roads
- Τσιμεντόδρομοι - Concrete roads
- Χωματόδρομοι - Dirt roads
- Μονοπάτια - Footpaths
- Κάστρο - Castle
- Ποτάμια, ρέματα - Rivers, streams
- Ακτογραμμή νησιού - Island coastline

• Τα μονοπάτια χορηγήθηκαν ευγενικά από την ομάδα του Kythera Hiking (www.kytherahiking.com)

• The footpaths were kindly provided by the team of Kythera Hiking (www.kytherahiking.com)

☎ Χρήσιμα τηλέφωνα - Useful telephones

- Περιφερειακό Ιατρείο / Medical Station
Τηλ. & Fax - Phone & Fax: +30 27360.33213
- Λιμεναρχείο Κυθήρων
Kythira Port Police
Τηλ. - Phone: +30 27360.33280
- Αστυνομικός Σταθμός / Police Station
Τηλ. & Fax - Phone & Fax: +30 27360.33767
- Ταχυδρομείο / Post Office
Τηλ. - Phone: +30 27360.38143
- ΟΣΑ / ABO
Τηλ. - Phone: +30 27360.38367
e-mail: osa@ornithologiki.gr

